

Bruxelles, 26.11.2014
COM(2014) 903 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
EUROPEAN, COMITETUL REGIUNILOR ȘI BANCA EUROPEANĂ DE
INVESTIȚII**

Un Plan de investiții pentru Europa

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
EUROPEAN, COMITETUL REGIUNILOR ȘI BANCA EUROPEANĂ DE
INVESTIȚII**

Un Plan de investiții pentru Europa

„Prima mea prioritate în calitate de Președinte al Comisiei va fi aceea de a consolida competitivitatea Europei și de a stimula investițiile în vederea creării de locuri de muncă.”

„Avem nevoie de investiții mai inteligente, mai multă atenție, mai puțină reglementare și mai multă flexibilitate în ceea ce privește utilizarea fondurilor publice [disponibile la nivelul UE].”

„Această abordare ar trebui să ne permită mobilizarea a până la 300 de miliarde EUR în investiții publice și private suplimentare în economia reală în următorii trei ani.”

„Această investiție suplimentară ar trebui să se axeze pe infrastructură, în special pe rețelele de bandă largă și de energie, precum și pe infrastructura de transport în centrele industriale; pe educație, cercetare și inovare, energia din surse regenerabile și eficiența energetică. O sumă semnificativă ar trebui să fie direcționată către proiectele care pot ajuta generațiile mai tinere să revină în câmpul muncii.”

(Orientările politice prezentate de Jean-Claude Juncker, președintele Comisiei Europene, în fața Parlamentului European la 15 iulie 2014).

1. Un Plan de investiții pentru Europa

Europa are nevoie urgentă de un plan de investiții. Ca urmare a crizei economice și financiare, nivelul investițiilor din UE a scăzut semnificativ față de perioada sa de vârf din 2007, cu aproximativ 15 %¹. Acest nivel se situează, de asemenea, cu mult sub tendința sa istorică și se estimează că în următorii ani se va înregistra numai o îmbunătățire parțială. În consecință, toate acestea îngreunează redresarea economică, crearea de locuri de muncă, creșterea pe termen lung și competitivitatea.

Nu există un răspuns simplu sau unic. Incertitudinea generală cu privire la situația economică, nivelurile ridicate ale datoriei publice și private din anumite părți ale economiei UE, precum și impactul acestora asupra riscului de credit ne limitează marja de manevră. Cu toate acestea, în același timp, există niveluri semnificative de economii și - spre deosebire de acum câțiva ani - niveluri ridicate de lichidități financiare ce ar putea fi mobilizate. În plus, în Europa există numeroase nevoi în materie de investiții și proiecte viabile din punct de vedere economic în căutare de finanțare. Provocarea noastră este să utilizăm în mod productiv aceste economii și lichidități financiare pentru a sprijini asigurarea unei creșteri și a unor locuri de muncă sustenabile în Europa.

Este nevoie de măsuri simultane pe mai multe fronturi, atât pe partea de cerere, cât și pe partea de ofertă economică². Avem nevoie de încredere în mediul economic general, de previzibilitate și claritate în procesul de elaborare a politicilor și în cadrul de reglementare, de o utilizare eficientă a resurselor publice limitate, de încredere în potențialul economic al proiectelor de investiții în curs de desfășurare și de o capacitate suficientă de asumare a riscurilor pentru a încuraja promovarea de proiecte, a debloca investițiile și a atrage investitorii privați. Aceste aspecte trebuie abordate de către autoritățile publice de la toate nivelurile.

Statele membre, precum și autoritățile regionale, au rolul clar de a realiza reformele structurale necesare, de a-și exercita responsabilitatea bugetară, de a asigura certitudinea în materie de reglementare și de a stimula investițiile pentru a sprijini ocuparea forței de muncă și creșterea economică. Statele membre care dispun de o marjă de manevră bugetară ar trebui să fie convinse de necesitatea de a investi mai mult. Statele membre cu o marjă de manevră bugetară mai limitată ar trebui să acorde prioritate, în bugetele lor naționale, cheltuielilor care favorizează investițiile și creșterea economică, să utilizeze mai bine fondurile UE și să creeze un mediu mai favorabil realizării de investiții de către actorii privați. Se pot face multe la nivel național și regional. Comisia, împreună cu celelalte instituții și cu statele membre, va orienta și va monitoriza progresele în contextul semestrului european de coordonare a politicilor economice.

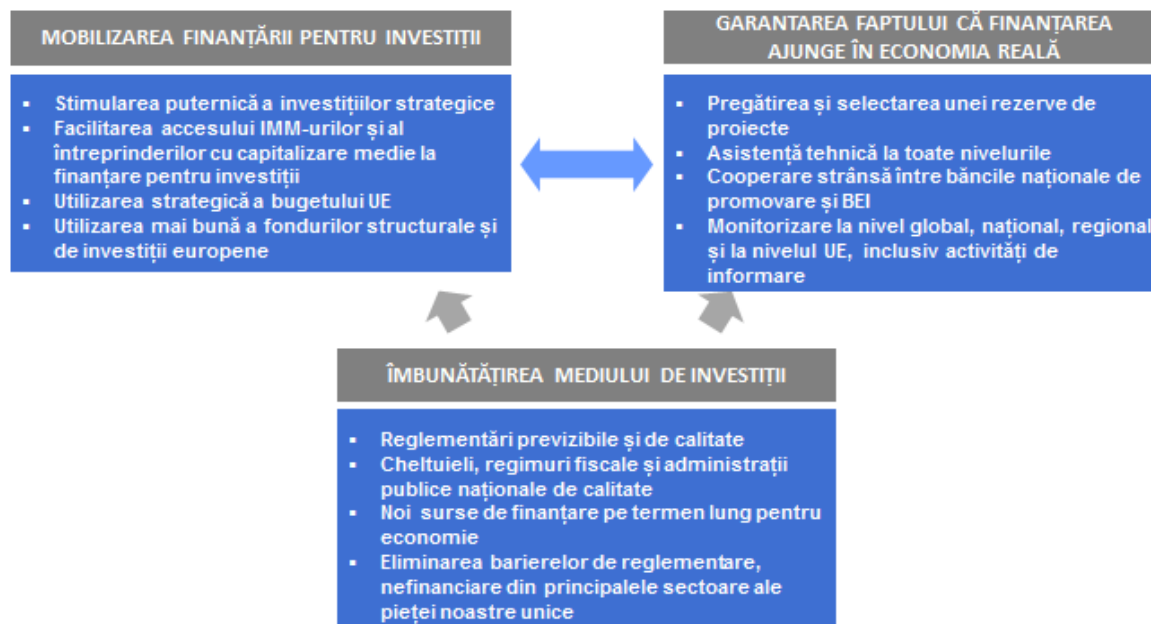
Acest Plan de investiții va completa eforturile respective și se va baza pe trei componente care se consolidează reciproc: în primul rând, mobilizarea unor investiții suplimentare în valoare de cel puțin 315 miliarde EUR în următorii trei ani, maximizând impactul resurselor publice și deblocând investițiile private. În al doilea rând, inițiative specifice pentru a garanta că aceste investiții suplimentare răspund nevoilor economiei reale. Și, în al treilea rând, măsuri care să asigure un mediu mai previzibil în materie de reglementare și să înlăture barierele din calea investițiilor, sporind atractivitatea Europei și, astfel, amplificând impactul planului.

¹ În unele state membre, scăderea este și mai dramatică. Este în special cazul Italiei (-25 %), al Portugaliei (-36 %), al Spaniei (-38 %), al Irlandei (-39 %), și al Greciei (-64 %).

² Astfel cum a explicat Mario Draghi, președintele BCE, în discursul său de la Jackson Hole, la 22 august 2014. A se vedea: <http://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2014/html/sp140822.en.html>

Pentru primele două componente, Planul de investiții pentru Europa este lansat în comun de Comisie și de Banca Europeană de Investiții (BEI), în calitate de parteneri strategici, cu obiectivul clar de a reuni părțile interesate de la toate nivelurile. Pentru cea de a treia componentă, Comisia va lua măsuri în viitorul său program de lucru, precum și împreună cu celelalte instituții ale UE și cu statele membre în contextul semestrului european.

Graficul 1: Un Plan de investiții pentru Europa

Impactul planului se va amplifica prin implicarea altor părți interesate: statele membre, băncile naționale de promovare (BNP), autoritățile regionale și investitorii privați. Toți au un rol în acest sens. Comisia apreciază în mod deosebit contextul favorabil creat în jurul planului, astfel cum o demonstrează anunțurile pozitive în sprijinul acestuia făcute la nivel european și mondial în ultimele săptămâni³.

Începând din acest moment și până la sfârșitul lui 2017, avem ambiția de a mobiliza investiții publice și private suplimentare în economia reală în valoare de cel puțin 315 miliarde EUR. Planul de investiții completează măsurile existente și va valorifica la maximum fiecare euro public mobilizat atât prin instrumentele noi, cât și prin cele existente. Acționând rapid cu privire la fiecare aspect al planului, putem obține la nivel colectiv mult mai mult decât dacă am acționa în mod necoordonat și putem exploata resurse chiar mai mari decât cele 315 miliarde EUR.

³ Concluziile Consiliului European din 23-24 octombrie 2014, p. 8. „Consiliul European sprijină intenția viitoare a Comisiei de a lansa o inițiativă prin care se mobilizează 300 de miliarde EUR în investiții suplimentare din surse publice și private pe perioada 2015-2017”, și Planul de acțiune al G20 de la Brisbane, publicat la 16 noiembrie 2014: „În plus, în octombrie, Uniunea Europeană a anunțat o inițiativă importantă privind mobilizarea de investiții publice și private suplimentare în perioada 2015-2017. Solicităm punerea în aplicare rapidă a [acestor] pachete.” A se vedea și discursul pronunțat de Mario Draghi, președintele BCE, la Jackson Hole, la 22 august 2014, la care se face trimitere în nota de subsol 2.

În cele din urmă, planul va servi la realizarea a trei obiective de politică asociate:

- inversarea tendințelor descrescătoare ale investițiilor și facilitarea creării de locuri de muncă și a redresării economice, fără presiuni asupra finanțelor publice naționale și fără crearea de noi datorii;
- efectuarea unui pas decisiv în direcția satisfacerii nevoilor pe termen lung ale economiei și sporirea competitivității noastre;
- consolidarea dimensiunii europene a capitalului uman, a capacității de producție, a cunoștințelor și a infrastructurii noastre fizice, cu un accent deosebit pe interconexiunile vitale pentru piața noastră unică.

Trebuie să acționăm rapid pentru a asigura rezultate rapide și sustenabile în timp. Parlamentul European va fi strâns implicat în punerea în aplicare a Planului de investiții, iar Consiliul European este invitat să aprobe abordarea generală cu ocazia reuniunii sale din 18-19 decembrie 2014.

Comisia și BEI vor iniția colaborarea cu părțile interesate de la toate nivelurile la începutul anului 2015. O monitorizare strictă va garanta buna utilizare și gestionarea judicioasă a capacității publice de asumare a riscurilor, precum și faptul că proiectele cu obiective precise duc la crearea de locuri de muncă și la creștere economică și sporesc competitivitatea Europei.

2. Mobilizarea unor investiții suplimentare în valoare de cel puțin 315 miliarde EUR la nivelul UE

Prima componentă a acestui plan constă în mobilizarea unor investiții suplimentare în valoare de cel puțin 315 miliarde EUR în următorii trei ani. Măsurile prezentate în continuare se bazează exclusiv pe acțiuni întreprinse la nivelul UE: Comisia invită statele membre și ceilalți actori economici să se alătore și să completeze această inițiativă. În scopul de a asigura o realizare rapidă, modalitatea de acțiune propusă poate fi finanțată din actualul cadru financiar multianual pentru bugetul UE aferent perioadei 2014-2020.

Pentru ca acest lucru să fie posibil, anumite părți din bugetul UE ar trebui să fie utilizate diferit, atât la nivelul UE, cât și la nivel național. Ideea principală este de a asigura o capacitate mai mare de asumare a riscurilor prin intermediul fondurilor publice în vederea încurajării promotorilor de proiecte și a atragerii de fonduri private pentru proiecte de investiții viabile care, în caz contrar, nu ar fi fost realizate. Astfel, resursele publice ale UE vor fi utilizate în mod optim.

La nivelul UE, acest lucru se va realiza prin instituirea unui nou Fond european pentru investiții strategice care să acopere riscurile aferente investițiilor pe termen lung și să asigure un acces sporit la finanțare de risc pentru IMM-uri și întreprinderile cu capitalizare medie⁴. La nivel național, o utilizare mai strategică a fondurilor structurale și de investiții europene poate avea o importanță hotărâtoare.

Consiliul European este invitat să aprobe instituirea Fondului european pentru investiții strategice și să se angajeze la o utilizare mai eficace a fondurilor structurale și de investiții europene, mai ales prin dublarea globală a utilizării instrumentelor financiare. Propunerea

⁴ În contextul acestui plan, sunt considerate a fi întreprinderi cu capitalizare medie cele care au între 250 și 3 000 de angajați.

legislativă⁵ necesară pentru Fondul european pentru investiții strategice ar trebui adoptată prin procedura accelerată de către Parlamentul European și Consiliu, în calitate de organ legislativ al UE, pentru a intra în vigoare până în iunie 2015.

2.1. Un nou Fond european pentru investiții strategice

Va fi înființat un nou Fond european pentru investiții strategice (FEIS), în parteneriat al Comisiei cu BEI, pentru a beneficia de competențele recunoscute ale BEI și de capacitatea sa dovedită de a obține rezultate (a se vedea graficul 2). Fondul va fi înființat în cadrul Grupului BEI⁶.

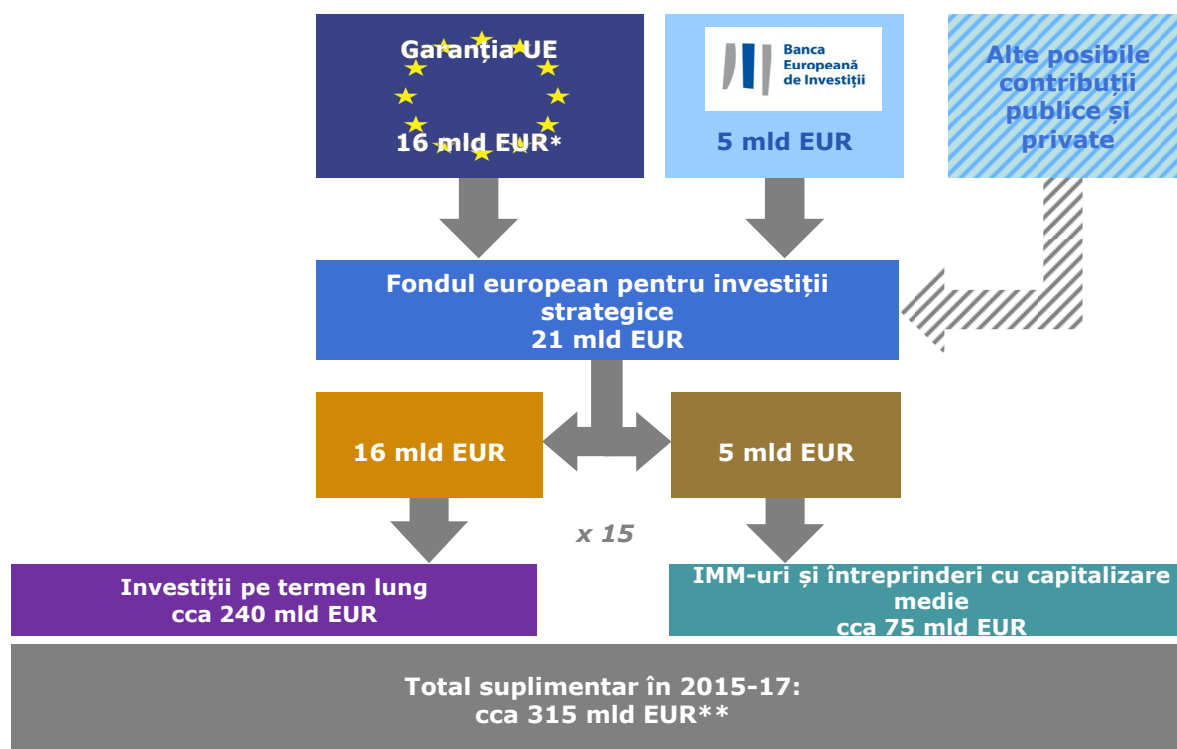
În comparație cu structurile existente, fondul va avea un profil de risc diferit, va furniza surse suplimentare de capacitate de asumare a riscurilor și va viza proiecte care să producă o mai mare valoare societală și economică, completând proiectele finanțate în prezent prin intermediul BEI sau prin programele existente ale UE. Gama produselor posibile va fi deschisă, pentru a le putea adapta în funcție de evoluția nevoilor pieței.

Pentru instituirea Fondului european pentru investiții strategice, în cadrul bugetului UE va fi creată o garanție de 16 miliarde EUR în sprijinul acestuia. BEI va angaja 5 miliarde EUR. Fondul va dispune astfel de la bun început de resurse semnificative, fiind totodată în măsură să își extindă activitățile în timp. Statele membre, direct sau prin intermediul băncilor lor naționale de promovare, vor avea posibilitatea să contribuie la fond sub formă de capital. Este important de notat că, în contextul evaluării finanțelor publice în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere, Comisia va evalua în mod favorabil astfel de contribuții de capital la fond. La fond vor putea contribui și investitori privați.

⁵ Instrumentul legislativ va fi probabil un regulament, întemeiat pe articolele 172 și 182, pe articolul 175 alineatul (3) și, eventual, pe articolul 173 din TFUE.

⁶ Comisia și BEI au convenit ca fondul să fie instituit în cadrul BEI ca fond fiduciar specific. În acest fel se va asigura o înființare rapidă, iar fondul va beneficia de finanțare și de competențe specializate în materie de creditare și gestionare a riscurilor din partea structurilor existente ale BEI.

Graficul 2: Noul Fond european pentru investiții strategice – structura inițială (doar UE)

* garanție de 50 % = 8 mld EUR provenite din Mecanismul pentru interconectarea Europei (3,3), programul Orizont 2020 (2,7) și marja de buget (2)

** Fără contribuțiile inițiale ale UE utilizate drept garanție: 307 mld EUR

Garanția UE va fi susținută de fondurile UE existente din marja de flexibilitate a bugetului UE, Mecanismul pentru interconectarea Europei și programul Orizont 2020. Datorită noului fond, impactul acestor instrumente existente ale UE asupra economiei reale va fi multiplicat, față de rezultatele pe care le-ar fi obținut altfel. Toate intervențiile Fondului european pentru investiții strategice vor face obiectul procedurilor de aprobare stabilite în materie de ajutoare de stat⁷.

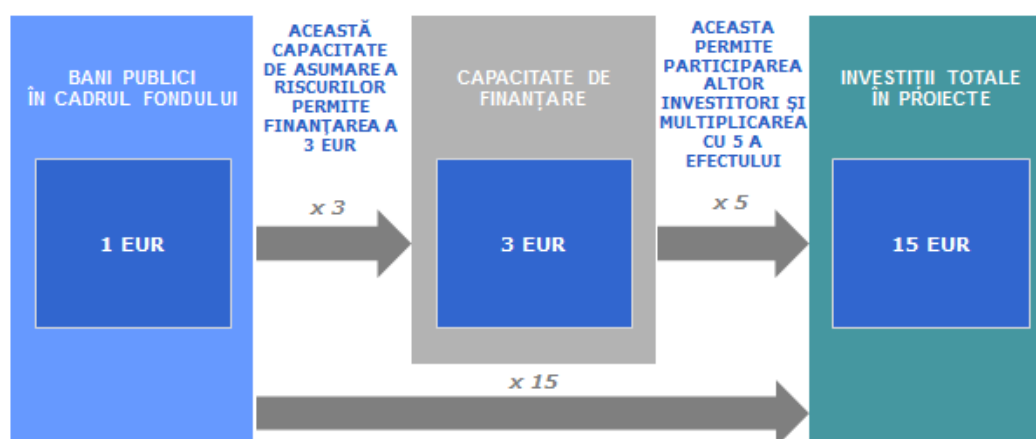
Rolul fondului este de a asigura o capacitate mai mare de asumare a riscurilor și de a mobiliza investiții suplimentare, în principal din surse private, dar și din surse publice, în anumite sectoare și domenii, care sunt descrise mai jos.

Estimăm că fondul ar putea atinge un efect multiplicator global de 1:15 în investiții reale în economie, având în vedere că va oferi o capacitate inițială de asumare a riscurilor care îi va permite să furnizeze fonduri suplimentare și să atragă mai mulți investitori care să i se alăture,

⁷ Pentru a asigura faptul că investițiile în proiecte de infrastructură și de alt tip sprijinite în cadrul acestei inițiative sunt conforme cu normele în materie de ajutoare de stat, proiectele ar trebui să vizeze nevoile nerezolvate (de exemplu, să nu dubleze infrastructura existentă), să atragă cât mai multe finanțări private posibil și să evite producerea unui efect de evicțiune al proiectelor finanțate din fonduri private. Proiectele care beneficiază de sprijin ar trebui, în general, să fie deschise tuturor utilizatorilor, inclusiv operatorilor concurenți, în condiții echitabile, rezonabile și adecvate, astfel încât să se evite crearea de bariere în calea intrării pe piață. Pentru a maximiza impactul acestor investiții, Comisia va formula o serie de principii fundamentale, destinate evaluării ajutoarelor de stat, pe care proiectele vor trebui să le respecte pentru a fi eligibile să primească sprijin în temeiul Fondului european pentru investiții strategice. Dacă un proiect îndeplinește aceste criterii și primește sprijin din partea fondului, orice sprijin național complementar va fi evaluat în conformitate cu o procedură simplificată și accelerată de evaluare a ajutoarelor de stat, în care singurul element suplimentar care trebuie verificat de Comisie va fi proporționalitatea sprijinului public (absența supracompensării).

așa cum se indică în graficul 3. Acest lucru înseamnă că 1 EUR de protecție a riscurilor de către fond poate genera, în medie, investiții de 15 EUR în economia reală, ceea ce, altfel, nu s-ar fi întâmplat. Acest efect multiplicator de 1:15 reprezintă o medie prudentă, bazată pe experiența din trecut în materie de programe ale UE și BEI. Efectul multiplicator final va depinde, desigur, de gama de activități și de caracteristicile specifice ale fiecărui proiect.

Graficul 3: Efectul multiplicator al fondului (medie bazată pe experiență)

Ca referință, majorarea de capital a BEI din 2012 a avut un efect multiplicator estimat de 1:18 și se concretizează conform previziunilor. În mod similar, în cadrul actualului mecanism de garantare a împrumuturilor pentru IMM-uri din programul COSME, fiecare finanțare de 1 miliard EUR are drept rezultat cel puțin 20 de miliarde EUR în resurse de capital pentru IMM-uri, echivalentul unui efect multiplicator de 1:20.

Fondul va avea propria structură de administrare și va fi gestionat în conformitate cu orientările privind investițiile convenite. Organul său de conducere se va asigura că orientările privind investițiile sunt respectate și că prioritățile și activitățile fondului reflectă aceste orientări. Proiectele concrete vor fi validate de un comitet independent de investiții pe baza viabilității acestora și garantându-se că sprijinul public nu exclude și nu poate avea un efect de evicțiune asupra investițiilor private. Promotorii de proiecte și investitorii vor putea să se bazeze pe consilierea profesională, pe experiența și pe sprijinul Grupului BEI. Grupul BEI va contribui cu personal specific în domenii precum conceperea de produse, identificarea și structurarea împrumuturilor, asistența tehnică, capacitatea de finanțare, gestiunea trezoreriei, gestionarea activelor și pasivelor, garanțiile, gestionarea portofoliului, contabilitatea și raportarea.

Dacă este instituit rapid, cu o contribuție inițială de 21 de miliarde EUR la nivelul UE, fondul are potențialul global de a genera finanțări suplimentare de cel puțin 315 miliarde EUR în trei ani. Impactul va fi, în mod evident, mai ridicat pe măsură ce se vor alătura statele membre și băncile naționale de promovare.

2.2. Noul fond va sprijini proiecte de investiții pe termen lung

Fondul european pentru investiții strategice va sprijini investițiile strategice de importanță europeană în infrastructură, în special rețelele de bandă largă și de energie, precum și infrastructura de transport, mai ales în centrele industriale, în educație, cercetare și inovare, în energia din surse regenerabile și în eficiența energetică. Nu ar trebui să existe nicio prealocare tematică sau geografică, pentru a se garanta că proiectele sunt selectate pe baza meritelor lor și a maximiza valoarea adăugată a fondului. Având în vedere că diferitele regiuni au nevoi diferite, fondul va fi flexibil pentru a relansa investițiile.

Activitățile fondului din aceste domenii vor completa sfera mai tradițională a activităților BEI și a programelor UE aflate în curs de desfășurare, cum ar fi Mecanismul pentru interconectarea Europei (pentru investiții în infrastructură) și Orizont 2020 (pentru inovare și C&D). De regulă, Fondul european pentru investiții strategice va asigura o acoperire sporită a riscurilor aferente diferitelor proiecte, facilitând astfel considerabil investițiile private în părțile mai sigure ale proiectelor. Ar trebui remarcat faptul că, în timp ce Fondul european pentru investiții strategice este în curs de înființare, în programele de lucru aprobate deja aferente Mecanismului pentru interconectarea Europei și programului Orizont 2020 există surse importante de finanțare, care vor fi disponibile în 2015 pentru finanțarea de proiecte.

De asemenea, Grupul BEI va iniția activitățile la începutul anului 2015, utilizându-și resursele proprii, asigurând astfel un demaraj excelent al planului.

Printre domeniile de intervenție avute în vedere, Fondul european pentru investiții strategice ar trebui să aibă posibilitatea de a finanța nu doar proiecte individuale, ci și de a sprijini structuri de fonduri private, cum ar fi fondurile europene de investiții pe termen lung (FEITL)⁸, înființate de către investitori privați și/sau BNP. Acest lucru va crea un efect multiplicator suplimentar și va maximiza impactul pe teren.

După cum se sugerează în graficul 2, pentru aceste tipuri de activități se preconizează utilizarea a trei sferturi din resursele Fondului european pentru investiții strategice (ducând la investiții de aproximativ 240 de miliarde EUR).

2.3. Noul fond va sprijini și investițiile de către IMM-uri și întreprinderile cu capitalizare medie

În plus, Fondul european pentru investiții strategice va sprijini finanțarea de risc pentru IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie din întreaga Europă, bazându-se pe Fondul european de investiții (FEI, care face parte din grupul BEI) în ceea ce privește implementarea operațională⁹. Acest lucru ar trebui să le ajute să depășească deficitele de capital prin furnizarea unui volum mai mare de participații directe, precum și garanții suplimentare pentru securizarea de înaltă calitate a creditelor IMM-urilor. Aceasta este o modalitate eficace de a lansa crearea de locuri de muncă și creșterea, inclusiv în ceea ce privește recrutarea tinerilor.

⁸ COM(2013) 462 final, care în prezent face obiectul negocierilor dintre Parlamentul European, Consiliu și Comisie, în cadrul așa-numitului trilong. Odată intrat în vigoare, regulamentul va stabili un cadru de reglementare comun al UE pentru a permite fondurilor specializate în investițiile pe termen lung, de exemplu în proiecte de infrastructură sau IMM-uri, să își desfășoare activitatea în întreaga UE, cu intenția de a atrage investitorii cu un orizont de investiții pe termen mai lung.

⁹ Acest sprijin va respecta Orientările Comisiei privind ajutoarele de stat pentru finanțarea de risc sau va fi evaluat conform condițiilor pieței.

FEI are multă experiență în aceste tipuri de activități. Fondul european pentru investiții strategice ar trebui, prin urmare, să servească la amplificarea proporțională a activităților FEI și, astfel, să creeze noi canale pentru ca BNP să își dezvolte propriile activități în acest domeniu. Acest demers va completa activitățile existente pentru IMM-uri inițiate prin programe precum COSME și Orizont 2020, care vor furniza în special surse importante de finanțare încă din 2015.

După cum se sugerează în graficul 2, pentru aceste tipuri de activități va fi utilizat un sfert din resursele Fondului european pentru investiții strategice (ducând la investiții de aproximativ 75 de miliarde EUR).

2.4. Pe lângă cele 315 miliarde EUR mobilizate de Fondul european pentru investiții strategice, impactul fondurilor structurale și de investiții europene poate fi amplificat și mai mult

În perioada 2014-2020, prin fondurile structurale și de investiții europene vor deveni disponibile pentru investiții 450 de miliarde EUR (630 de miliarde EUR, dacă se include și cofinanțarea națională). Este esențial ca statele membre și autoritățile regionale să asigure un impact maxim al fondurilor UE, concentrându-se asupra unor domenii esențiale și valorificând, prin efectul de multiplicare, fiecare euro investit.

O modalitate deosebit de eficace de amplificare a impactului fondurilor este utilizarea instrumentelor financiare sub formă de împrumuturi, capital propriu și garanții, în loc de granturile tradiționale. Aceste instrumente sunt relativ noi pentru multe autorități publice, dar au un potențial ridicat și, acolo unde există, s-a dovedit că obțin rezultate. În contextul acestui plan, statele membre ar trebui să se angajeze să utilizeze mult mai mult **instrumentele financiare inovatoare** în domeniile-cheie de investiții precum sprijinirea IMM-urilor, eficiența energetică, tehnologiile informației și comunicațiilor, transporturile și sprijinirea cercetării și dezvoltării. Astfel, s-ar asigura cel puțin **dublarea globală a utilizării instrumentelor financiare din cadrul fondurilor structurale și de investiții europene** pentru perioada de programare 2014-2020¹⁰.

Fondurile puse la dispoziție prin aceste instrumente, combinate cu resursele mobilizate de la alți investitori și beneficiari, vor avea drept rezultat investiții suplimentare în economie, datorită efectului multiplicator. Efectul multiplicator final din economie va depinde de proiectele și instrumentele utilizate efectiv. Pe lângă recenta Inițiativă privind IMM-urile¹¹, în toate domeniile menționate se pot folosi alte instrumente financiare de la nivelul UE, precum

¹⁰ Pentru a realiza acest lucru, statelor membre li se recomandă să repartizeze, prin instrumente financiare inovatoare, un anumit procentaj din alocările prevăzute în acordurile lor de parteneriat fiecărui domeniu-cheie de investiții, după cum urmează: 50 % pentru sprijinirea IMM-urilor, 20 % pentru măsuri de reducere a CO₂, 10 % în domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor, 10 % în domeniul transporturilor sustenabile, 5 % pentru sprijinirea cercetării, dezvoltării și inovării și 5 % în domeniul mediului și al utilizării eficiente a resurselor. Utilizarea mecanismelor de microfinanțare cu scopul de a oferi împrumuturi preferențiale ar putea, de asemenea, contribui la promovarea activităților independente și a spiritului antreprenorial și la crearea de microîntreprinderi.

¹¹ Inițiativa privind IMM-urile este un instrument financiar care reunește resurse provenind de la fondurile structurale și de investiții, programele COSME și Orizont 2020, FEI și BEI. Inițiativa prevede două tipuri de produse pentru a îmbunătăți finanțarea IMM-urilor: garanții neplafonate pentru intermediarii financiari și securitizarea portofoliilor de împrumuturi existente.

și așa-numitele instrumente „gata de utilizare”, disponibile imediat, pentru a facilita utilizarea instrumentelor financiare de către autoritățile de management. Comisia va discuta cu fiecare stat membru măsurile concrete care trebuie să fie luate și va oferi îndrumări în acest sens. Pentru a urmări rezultatele, va fi instituit un sistem de monitorizare specific.

Pe parcursul întregii perioade de programare 2014-2020, această nouă abordare ar duce la angajarea a aproape 30 de miliarde EUR în instrumente financiare inovatoare, cu un efect direct de levier ce va genera investiții suplimentare de 40 până la 70 de miliarde EUR și un efect multiplicator și mai amplu în economia reală. Potrivit unei estimări conservatoare, investițiile suplimentare care ar putea fi mobilizate în perioada 2015-2017 s-ar ridica la 20 de miliarde EUR.

Pe lângă acestea, statele membre și regiunile pot, de asemenea, să mărească efectul multiplicator al fondurilor UE prin majorarea cofinanțării naționale peste cerințele legale minime. Întrucât fondurile publice naționale sunt limitate, această creștere ar putea fi alimentată de fonduri private, cum este deja cazul în anumite state membre¹².

În al treilea rând, statele membre sunt invitate să utilizeze în mod optim fondurile UE care încă mai sunt disponibile pentru perioada de programare 2007-2013 și să se asigure că acestea sunt utilizate pe deplin în sprijinul acestui Plan de investiții. Comisia va oferi asistență și îndrumări în acest scop.

În fine, având în vedere că BEI va acorda noi împrumuturi în paralel cu punerea în aplicare a planului de investiții, statele membre sunt, de asemenea, încurajate să colaboreze cu BEI pentru a mobiliza resursele naționale existente.

3. Garantarea faptului că finanțarea investițiilor ajunge în economia reală

Cea de a doua componentă a planului are drept obiectiv luarea unor inițiative specifice pentru a se asigura că finanțarea suplimentară a investițiilor răspunde nevoilor economiei reale. Aceasta presupune canalizarea fondurilor publice și private suplimentare înspre proiecte viabile cu o valoare adăugată reală pentru economia de piață socială europeană. Acest lucru este valabil pentru noul Fond european pentru investiții strategice și pentru fondurile structurale și de investiții europene, reprezentând totodată o provocare mai amplă pentru Europa în ansamblul ei.

Principalul obiectiv al acestei componente este să ofere o perspectivă complet nouă asupra identificării și a elaborării de proiecte de investiții în Europa, prin îmbunătățirea modului în care investitorii privați și autoritățile publice abordează și accesează informațiile referitoare la proiectele de investiții. Acest obiectiv este strâns legat - însă depășește cu mult - chestiunea referitoare la identificarea unor proiecte în valoare de 300 de miliarde EUR care ar putea beneficia de sursele de finanțare suplimentare discutate în cadrul primei componente a acestui plan.

¹² Luând în considerare acțiunile care pot fi întreprinse fără a afecta programarea în curs a fondurilor, se poate estima că, în perioada de programare 2014-2020, ar putea deveni disponibile alte finanțări suplimentare pentru investiții în valoare de 26 de miliarde EUR. Această sumă se adaugă la dublarea utilizării instrumentelor financiare și nu este luată în considerare în anexa 1.

Consiliul European este invitat să aprobe propunerea privind crearea unei rezerve de proiecte la nivelul UE și consolidarea asistenței tehnice prin intermediul unei „Platforme” de consiliere în materie de investiții, care să fie pusă în practică până în luna iunie 2015.

3.1. La nivelul UE va fi stabilită o rezervă de proiecte

Pentru o serie de părți interesate, principala preocupare nu este lipsa de finanțare, ci impresia că nu există proiecte viabile. Cu toate acestea, potrivit activității inițiale a „Grupului operativ pentru investiții” (desfășurată în comun de BEI și de Comisie, împreună cu statele membre, și care ar trebui să se soldeze cu publicarea unui raport înainte de sfârșitul anului), există un număr considerabil de proiecte potențial viabile ce se pretează la investiții la nivelul UE. Acestea fiind spuse, de multe ori, investitorii privați nu sunt conștienți de potențialul acestor proiecte și au rețineri să facă investiții de unii singuri, dată fiind natura intrinsec complexă a acestor proiecte și lipsa de informații necesare în vederea evaluării adecvate a riscurilor. Acest lucru este valabil în special pentru proiectele de investiții pe termen lung, de mare anvergură în infrastructură.

Pentru ca investițiile să poată fi realizate este absolut necesar să se efectueze evaluări independente și transparente care să poată confirma dacă un proiect este viabil din punct de vedere economic și, mai ales, dacă acesta îndeplinește toate cerințele de reglementare și administrative relevante. O mai mare transparență și o mai bună înțelegere a riscurilor va contribui la atragerea și la deblocarea investițiilor private.

Împreună cu statele membre, „Grupul operativ pentru investiții” efectuează un prim exercițiu de examinare a proiectelor potențial viabile care au o relevanță europeană. Comisia consideră că aceste lucrări ar trebui să continue permanent la nivelul UE, pentru a contribui la identificarea și la deblocarea proiectelor-cheie de investiții de importanță europeană, precum și pentru a informa cu regularitate investitorii asupra gradului de pregătire a diferitelor proiecte. Băncile naționale de promovare ar putea contribui în mod util la aceste lucrări.

În acest context, ar trebui să fie stabilită o rezervă de proiecte de importanță europeană, cu potențial investițional¹³. Lista proiectelor ar fi dinamică și s-ar baza pe o serie de criterii economice simple și recunoscute. Ar urma să se adauge în mod constant noi proiecte, în timp ce altele ar fi eliminate pe parcurs. Acest lucru nu înseamnă că orice proiect din rezerva europeană ar trebui să fie sau va fi finanțat în cadrul planului sau prin intermediul noului fond, ci că aceasta va permite investitorilor publici și privați să aibă acces la informații relevante și transparente. Lista proiectelor evaluate și a celor neevaluate ar trebui pusă la dispoziția publicului pe un site internet, care, la rândul său, ar putea fi conectat la liste similare de la nivel național și regional.

Cu timpul, acest demers ar putea duce la un sistem de certificare europeană pentru proiecte de investiții viabile care îndeplinesc anumite criterii. O asemenea certificare ar putea fi folosită ulterior de către BEI și de băncile naționale de promovare pentru a atrage investitori privați. Acest lucru ar fi util pentru a furniza o „etichetă de credibilitate” clară pentru proiectele de investiții europene. Aceasta este, de asemenea, în concordanță cu eforturile depuse la nivel mondial în contextul G20 pentru a împărtăși bunele practici în materie de proiecte de investiții.

¹³ Consiliul European din 23-24 octombrie 2014 „a salutat instituirea unui grup operativ, condus de Comisie și de BEI, în vederea identificării unor acțiuni concrete de stimulare a investițiilor, inclusiv a unei rezerve de proiecte potențial viabile relevante la nivel european care să fie realizate pe termen scurt și mediu.”

3.2. Va fi instituită o „Platformă” unică de consiliere în materie de investiții în vederea reunirii surselor de informații de specialitate și a consolidării asistenței tehnice la toate nivelurile

Numeroase proiecte și numeroși promotori de proiecte din Europa sunt în continuare în căutarea celor mai adecvate surse de finanțare, adaptate nevoilor lor. De asemenea, sunt necesare, adesea, îndrumări cu privire la modul în care trebuie îndeplinite cerințele de reglementare. O prioritate a Planului de investiții va fi să ofere un sprijin consolidat pentru elaborarea de proiecte în întreaga UE, întemeindu-se pe cunoștințele de specialitate de care dispun Comisia, BEI, băncile naționale de promovare și autoritățile de management aferente fondurilor structurale și de investiții europene.

Aceasta include, în special, asistența tehnică pentru structurarea proiectelor, utilizarea unor instrumente financiare inovatoare la nivel național și european, precum și recurgerea la parteneriate public-privat. În acest scop, se va institui un ghișeu unic în vederea coordonării tuturor chestiunilor legate de asistența tehnică. Acesta va lua forma unei „Platforme” de consiliere în materie de investiții, orientată spre trei categorii de public: promotorii de proiecte, investitorii și autoritățile publice de management. Platforma va furniza îndrumări cu privire la obținerea celei mai adecvate consilieri pentru un anumit investitor, indiferent dacă aceasta este oferită de BEI, de băncile naționale de promovare sau de alte instituții financiare internaționale.

Această nouă platformă se va baza pe instrumentele de succes deja disponibile, cum ar fi programul JASPERS, care va fi actualizat și extins și, de asemenea, noua platformă de consiliere pentru utilizarea instrumentelor financiare inovatoare (Fi-Compass). Platforma va fi elaborată de către BEI în strânsă cooperare cu băncile naționale de promovare și cu entități similare din întreaga Europă și va permite acestora să își intensifice tot mai mult cooperarea în cadrul unei rețele.

3.3. Stabilirea unui dialog cu părțile interesate la nivel european, național și regional

Cu sprijinul autorităților naționale și regionale, Comisia și BEI vor iniția un dialog cu investitorii, cu promotorii de proiecte și cu părțile interesate din sectorul instituțional pentru a facilita lansarea unor proiecte esențiale de investiții și pentru a se asigura că proiectele potrivite au acces la surse de finanțare adecvate. De asemenea, la nivel național, transnațional și regional vor fi organizate ateliere pe tema „Investiții în Europa” pentru a aborda, împreună cu BEI, unele provocări specifice. Se va pune accentul pe atragerea promotorilor de proiecte privați și publici, precum și a investitorilor privați, pe sensibilizarea cu privire la instrumentele financiare ale UE, pe capacitatea suplimentară de asumare a riscurilor aferentă Fondului european pentru investiții strategice și pe maximizarea sinergiilor dintre sistemele naționale și cele europene.

4. Îmbunătățirea mediului de investiții

Cea de a treia componentă a planului constă în furnizarea unei mai mari previzibilități în materie de reglementare, eliminarea obstacolelor din calea investițiilor în întreaga Europă și consolidarea în continuare a pieței unice prin crearea condițiilor-cadru optime pentru investiții

în Europa. Piața unică este cea mai importantă realizare a Europei în materie de reformă structurală.

Multe acțiuni pot fi întreprinse la nivel național. Comisia, împreună cu celelalte instituții ale UE, va orienta și va monitoriza progresele înregistrate în contextul semestrului european pentru coordonarea politicilor economice. La nivelul UE, Comisia va prezenta, în curând, inițiativele sale prioritare în cadrul programului său de lucru pentru 2015, primele acțiuni urmând a fi inițiate în săptămânile viitoare.

Consiliul European este invitat să aprobe abordarea generală, iar Parlamentul European și Consiliul, în calitate de organ legislativ al UE, ar trebui să asigure adoptarea rapidă a măsurilor legislative viitoare care sunt necesare în vederea îmbunătățirii mediului de reglementare în materie de investiții.

4.1. Reglementări mai simple, mai bune și mai previzibile la toate nivelurile

Este esențial să se asigure condiții-cadru optime pentru întreprinderi în cadrul pieței unice în vederea deblocării întregului potențial al investițiilor în Europa. Cadrul de reglementare, atât la nivel național, cât și la nivel european, trebuie să fie simplu, clar, previzibil și stabil pentru a stimula investițiile pe termen mai lung. Tentativele de reducere a sarcinii administrative și de simplificare a reglementărilor rămân lente și inegale, în ciuda eforturilor semnificative depuse de Uniune și de statele sale membre. Această situație este extrem de problematică pentru IMM-uri, care reprezintă sursa de locuri de muncă și coloana vertebrală a economiei europene. Îmbunătățirea condițiilor necesare creșterii economice este, prin urmare, esențială pentru a garanta că proiectele de investiții pot prospera și că banii cheltuiți pe investiții strategice în cadrul acestui plan – și ulterior – sunt utilizați în mod eficace.

Statele membre și instituțiile europene trebuie să își asume în comun răspunderea pentru o mai bună reglementare. Nu este vorba de o dereglementare, ci de o reglementare inteligentă în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor deopotrivă. Aceasta cuprinde reducerea sarcinilor normative inutile și îmbunătățirea mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, pentru a se garanta că toate reglementările necesare sunt simple, clare și adecvate scopului pentru care sunt concepute. Aceasta înseamnă, de asemenea, îmbunătățirea eficacității cheltuielilor naționale, a eficienței regimurilor fiscale și a calității administrației publice la toate nivelurile. Statele membre sunt, de asemenea, responsabile de aplicarea integrală și la timp a legislației UE. Acestea trebuie să se asigure că măsurile de transpunere sunt cât mai simple, mai clare și mai puțin constrângătoare cu putință, pentru a se evita crearea unor sarcini suplimentare sau a așa-numitei „suprareglementări” în momentul transunerii legislației UE în legislația națională.

Comisia a stabilit că o mai bună legiferare este una dintre prioritățile absolute ale mandatului său. Aceasta se va reflecta deja în programul de lucru al Comisiei pentru 2015. Comisia își va consolida în continuare abordarea sa globală privind o mai bună legiferare în 2015, conferindu-i un nou impuls. Reglementarea ar trebui să elimine obstacolele din calea creșterii economice, să permită dezvoltarea de noi oportunități, să minimizeze costurile și să garanteze sustenabilitatea socială și de mediu. În special, Comisia își va intensifica eforturile în cadrul „Programului privind o reglementare adecvată și funcțională” (REFIT) și va colabora cu organul legislativ al UE pentru a se asigura că orice propunere de simplificare legislativă este efectiv pusă în practică.

4.2. Noi surse pentru finanțarea pe termen lung, inclusiv măsuri în direcția unei uniuni a piețelor de capital

Reformele recente ale cadrului de reglementare financiară al UE și finalizarea uniunii bancare vor contribui la dezvoltarea unui sector financiar transparent, sigur, responsabil și rezistent, care să contribuie la stabilitate și la crearea unui climat de încredere. Însă investițiile depind încă în mare măsură de intermedierea din partea băncilor, iar finanțarea pe termen lung în favoarea infrastructurilor rămâne limitată. Multe IMM-uri au încă un acces limitat la finanțare, iar libera circulație a capitalurilor în UE este „în curs de realizare”.

În timp, crearea unei uniuni a piețelor de capital (CMU) va reduce fragmentarea piețelor financiare ale UE și va contribui, de asemenea, la o mai mare diversitate a ofertei de finanțare pentru IMM-uri și la demararea unor proiecte pe termen lung prin completarea finanțării bancare cu piețe de capital mai profunde și mai dezvoltate. O adevărată piață de capital unică va contribui la diminuarea costurilor de finanțare pentru restul economiei. Uniunea piețelor de capital este, prin urmare, o componentă importantă pe termen mediu spre lung a acestui plan.

O amplă consultare care urmează să aibă loc la începutul anului 2015 va contribui la dezvoltarea ulterioară și la acordarea priorității principalelor domenii de acțiune în vederea eliminării obstacolelor din calea finanțării investițiilor și a realizării de progrese către o uniune a piețelor de capital.

Principalele domenii de acțiune pe termen scurt cuprind:

- Adoptarea până la sfârșitul anului 2014 a propunerii de **Regulament privind fondurile europene de investiții pe termen lung (FEITL)**. Obiectivul este ca FEITL să devină operaționale până la jumătatea anului 2015, ca vehicule utile pentru investiții în proiecte pe termen lung. FEITL ar putea, de asemenea, să joace un rol în furnizarea unui vehicul complementar pentru realizarea de investiții publice sau private/publice în restul economiei.
- Revigorarea unor **piețe ale securitizărilor de înaltă calitate**¹⁴, fără a repeta greșelile comise înainte de criză. Comisia va reflecta asupra celor mai bune modalități de a prezenta criteriile pentru o securitizare simplă, transparentă și coerentă, bazându-se pe măsurile adoptate recent în sectorul asigurărilor și în sectorul bancar, precum și pe lucrările desfășurate la nivel internațional în acest domeniu. Revigorarea acestei clase de active va contribui la dezvoltarea unei piețe secundare profunde și lichide, la atragerea unei game mai largi de investitori și la îmbunătățirea alocării finanțărilor în domeniile în care acestea sunt cele mai necesare.
- Examinarea modalităților de remediere a lipsei actuale de **informații standardizate despre IMM-uri referitoare la credite**, întemeindu-se pe lucrările care au fost deja inițiate în acest domeniu și îmbunătățind informațiile referitoare la planificarea proiectelor de infrastructură, precum și istoricul creditării.
- Explorarea, împreună cu sectorul privat, a celor mai bune modalități de a reproduce la scară mai largă în întreaga UE succesul **regimurilor de plasamente private** în unele piețe europene.

¹⁴ Securitizarea este o practică financiară, utilizată adesea de către bănci, care constă în punerea în comun și în reorganizarea diferitelor tipuri de creanțe contractuale, cum ar fi, de exemplu, ipotecile rezidențiale. Aceasta poate fi utilizată ca o modalitate de finanțare a activelor sau ca un mijloc de transfer și de diversificare a riscurilor.

- Revizuirea măsurilor existente, cum ar fi **Directiva privind prospectul**, în vederea reducerii sarcinii administrative pentru IMM-uri, facilitându-le acestora îndeplinirea obligațiilor legate de prospect.

4.3. Consolidarea condițiilor de concurență echitabile și eliminarea barierelor din calea investițiilor în cadrul pieței unice

Sunt necesare eforturi susținute pentru a valorifica la maximum piața unică și pentru a o transforma într-o rampă de lansare eficace pentru întreprinderi. În timp ce unele măsuri pot fi orientate pe un termen mai lung decât altele, îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru crearea de locuri de muncă, creștere economică și investiții reprezintă o dimensiune intrinsecă a acestui plan. Printre domeniile deosebit de importante pe termen scurt și mediu se numără următoarele:

- **Sectorul energetic și al transporturilor** reprezintă dimensiuni importante ale pieței unice, iar punerea în aplicare a reformelor recente trebuie să fie accelerată. **Uniunea Europeană a Energiei** va juca un rol important în acest context. Trebuie să se asigure punerea în aplicare integrală a celui de al treilea pachet privind energia. Normele referitoare la comerțul transfrontalier în domeniul energiei rămân în continuare extrem de fragmentate. Reglementarea prețurilor cu amănuntul care denaturează concurența continuă să se aplice în unele state membre și trebuie să fie abordată. De asemenea, Comisia va lua măsurile necesare pentru a da curs deciziilor recente referitoare la cadrul de politici privind clima și energia pentru 2030.
- Reformele structurale menite să elimine obstacolele din calea investițiilor în **infrastructura și sistemele de transport**, în special cele cu o dimensiune transfrontalieră, trebuie, de asemenea, să fie puse în aplicare rapid. Pentru a profita pe deplin de avantajele oferite de piața unică, ar trebui să se îndeplinească obiectivele privind cerul unic european și să se asigure adoptarea rapidă și punerea în aplicare ulterioară a celui de al patrulea pachet feroviar.
- Europa trebuie să realizeze o **pieță unică digitală** cu adevărat conectată, inclusiv prin adoptarea unor măsuri legislative rapide și ambițioase în domeniul protecției datelor, prin adoptarea de reglementări în domeniul telecomunicațiilor și prin modernizarea și simplificarea normelor privind drepturile de autor și protecția consumatorilor pentru achizițiile online și cele digitale. Piața unică digitală ar trebui să creeze un climat de încredere și securitate în privința tranzacțiilor online, a interoperabilității diferitelor soluții tehnologice și a accesului la resurse și infrastructuri digitale (în special politicile de acordare a licențelor în domeniul spectrului de frecvențe radio). Piața unică ar trebui să fie deschisă la noi modele de afaceri, garantându-se în același timp că sunt îndeplinite obiectivele esențiale ce țin de interesul public. Consumatorii ar trebui să beneficieze de acces neîngrădit la conținutul și serviciile digitale în întreaga Europă, fără a fi discriminați în funcție de naționalitate sau de locul de reședință.
- **Piețele de servicii și produse** prezintă un grad de interdependență din ce în ce mai ridicat. Este necesară intensificarea reformelor pentru a aborda cerințele disproporționate în materie de formă juridică, structură a acționariatului și autorizare, precum și pentru a îmbunătăți recunoașterea reciprocă, în special în ceea ce privește sectoarele și profesiile cu un mare potențial comercial transfrontalier. Ar trebui să fie asigurată aplicarea eficientă a normelor privind achizițiile publice la toate nivelurile, precum și promovarea unor instrumente de achiziții publice electronice.

- Pentru a impulsiona **cercetarea și inovarea**, competitivitatea UE ar avea de câștigat dacă ar exista mai puține piedici în ceea ce privește transferul de cunoștințe, accesul liber la cercetările științifice și o mai mare mobilitate a cercetătorilor.
- Angajamentul față de **partenerii noștri internaționali** va contribui la promovarea fluxurilor de investiții deschise. Internaționalizarea companiilor europene îmbunătățește competitivitatea acestora, iar investitorii din țări terțe pot juca un rol important în sprijinirea economiei europene.

5. Următoarele etape

Acest Plan de investiții nu reprezintă o măsură cu caracter excepțional, ci este o strategie de investiții ofensivă care se va derula pe parcursul următorilor trei ani. Planul va transforma radical politica publică și instrumentele de finanțare ce stau la baza investițiilor în Europa, pentru a obține cea mai mare rentabilitate economică și societală pentru fiecare euro cheltuit.

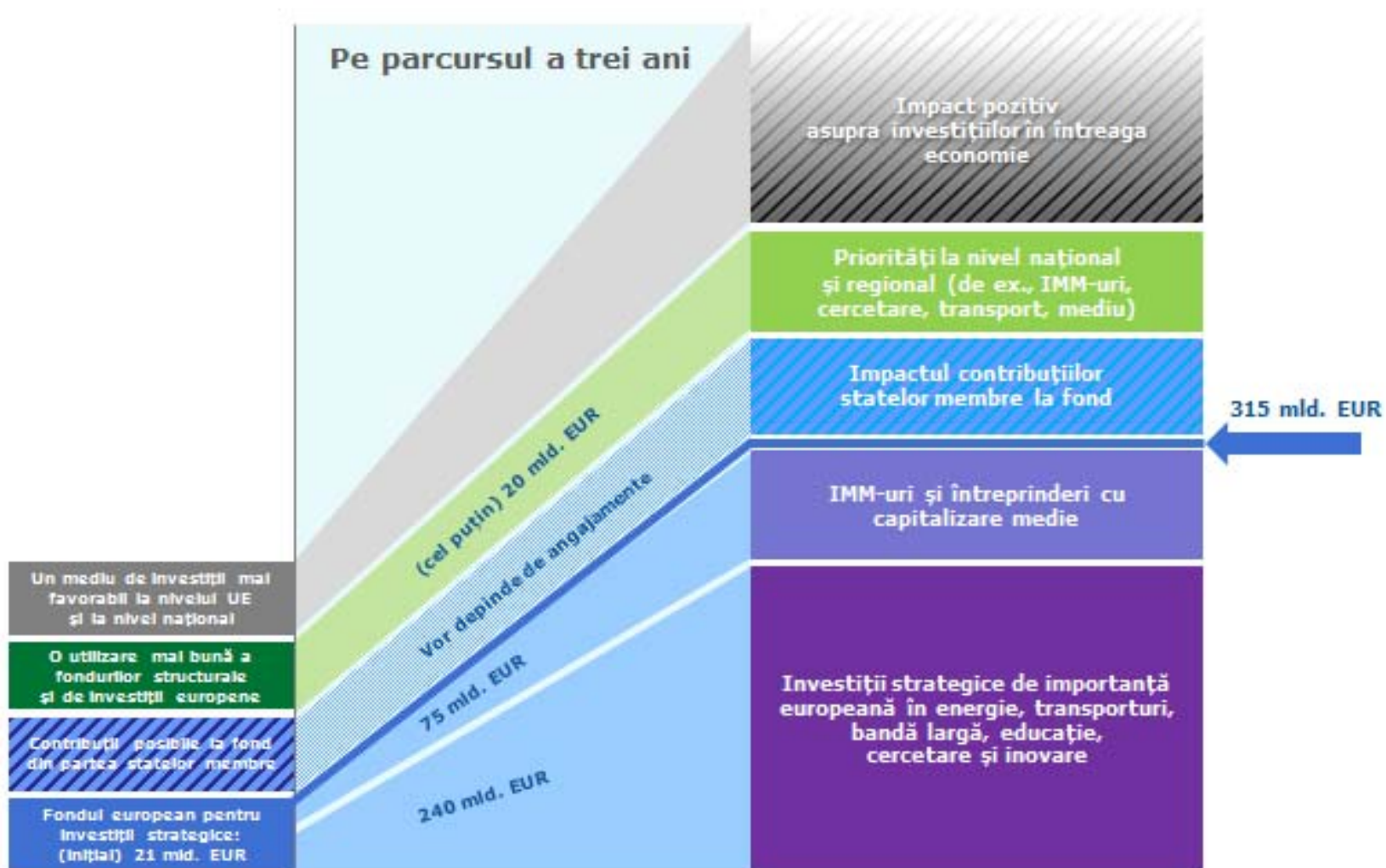
Planul prezentat astăzi constituie primul pas întreprins într-o nouă direcție. Statele membre sunt invitate să se alătore acestei inițiative, inclusiv contribuind la finanțarea suplimentară a Fondului european pentru investiții strategice și accentuând astfel impactul planului asupra economiei reale. Este necesar să se întreprindă acțiuni la toate nivelurile în mod rapid și eficace, astfel încât efectele tangibile ale acestora să poată fi constatate începând din 2015.

Comisia invită Consiliul European din 18-19 decembrie 2014 să aprobe planul, cu toate componentele sale, și solicită Parlamentului European și Consiliului ca, în calitate de organ legislativ al UE, să adopte rapid măsurile legislative necesare astfel încât Fondul european pentru investiții strategice să devină operațional până în iunie 2015 și să dea curs rapid celorlalte aspecte ale planului.

O evaluare periodică în cadrul Parlamentului European, al reuniunilor șefilor de stat și de guvern, al formațiunilor relevante ale Consiliului, efectuată în colaborare cu Comitetul Economic și Social European și cu Comitetul Regiunilor va asigura asumarea răspunderii politice necesară pentru a garanta că aceste inițiative dau rezultatele scontate. Comisia și BEI vor aborda principalele părți interesate de la nivel național și regional în vederea organizării unor activități ulterioare pentru a discuta și a elabora soluții specifice.

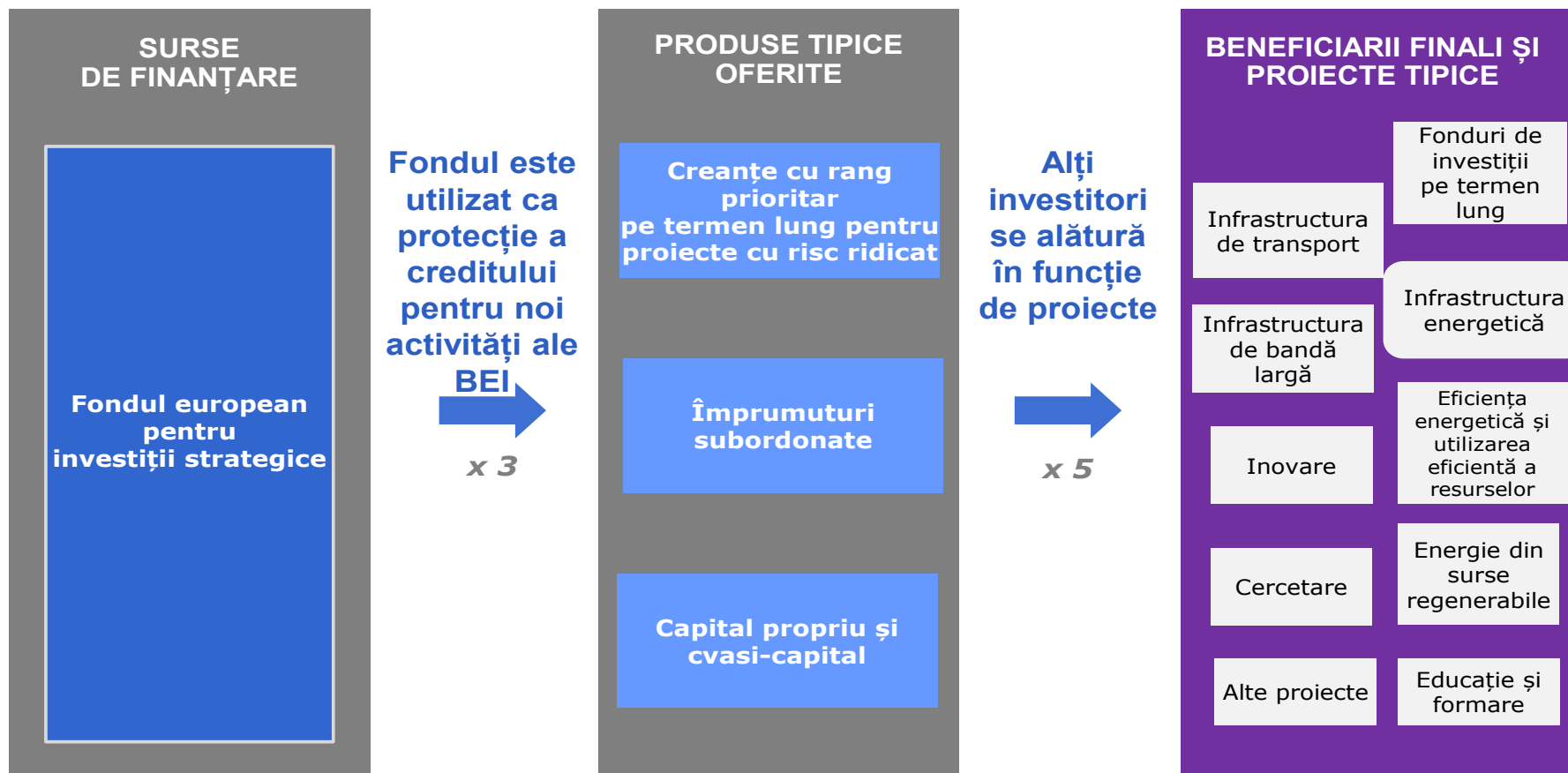
Prezentul plan se bazează pe ipoteza că nu se vor efectua modificări ale cadrului financiar multianual sau ale capitalului BEI în acest stadiu. În funcție de progresele înregistrate, se va avea în vedere întreprinderea unor acțiuni suplimentare până la mijlocul anului 2016, ceea ce va coincide, de asemenea, cu pregătirea evaluării la jumătatea perioadei a cadrului financiar multianual.

ANEXA 1. CARE ESTE IMPACTUL PROBABIL AL PLANULUI DE INVESTIȚII?

ANEXA 2. CUM VA FUNCȚIONA NOUL FOND ÎN CAZUL INVESTIȚIILOR PE TERMEN LUNG?

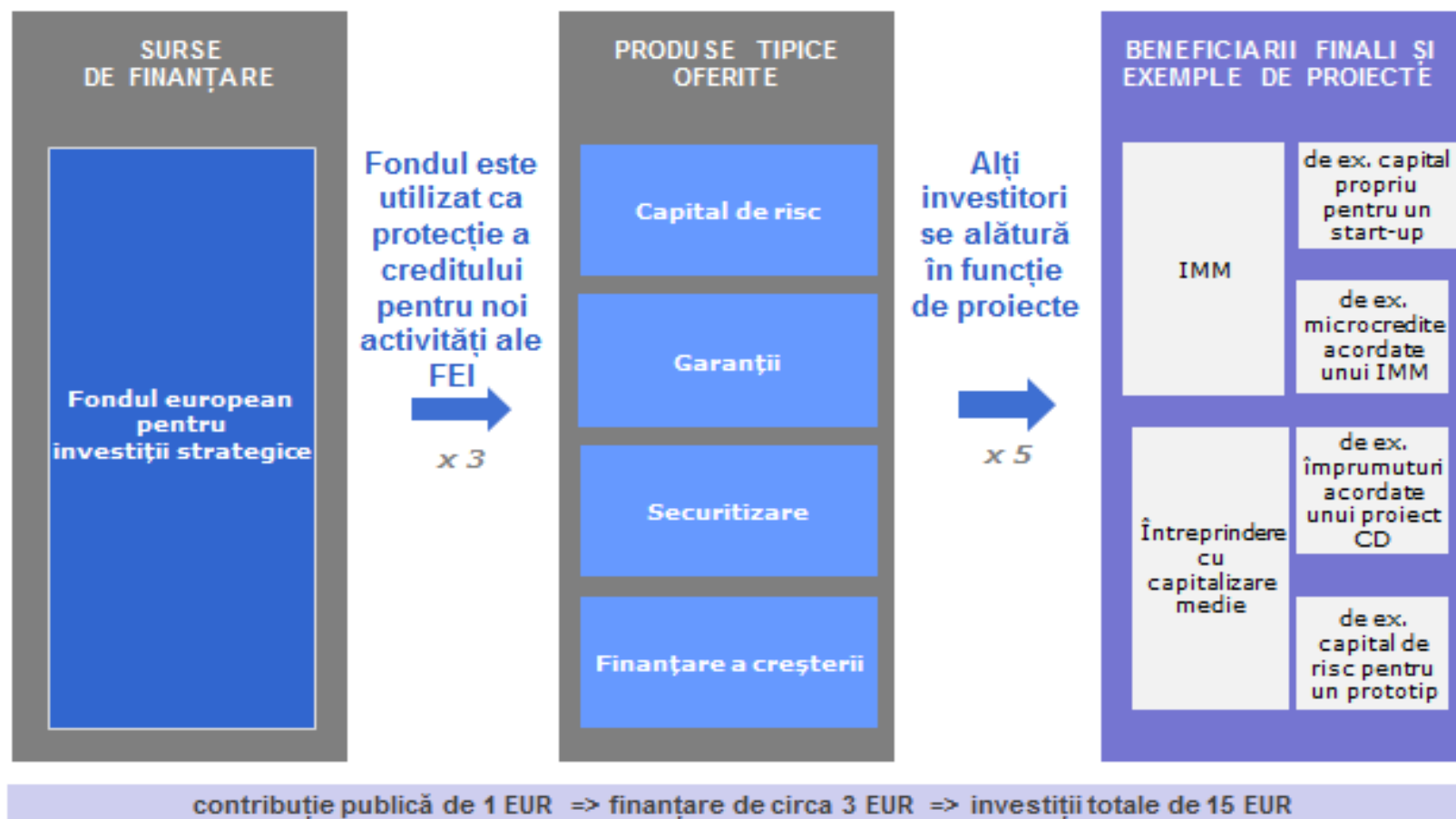
BEI = Banca Europeană de Investiții

contribuție publică de 1 EUR => finanțare de circa 3 EUR => investiții totale de circa 15 EUR

ANEXA 3. CUM VA SPRIJINI NOUL FOND IMM-URILE ȘI ÎNTREPRINDERILE CU CAPITALIZARE MEDIE?

FEI = Fondul european de investiții

ANEXA 4. CALENDAR ȘI ETAPE

